voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 6 oktober 2023

Openbaar

Onderwerp	Vervolgbesteding SPUK-middelen ambtelijke kosten klimaatakkoord 2024-2025
Versienummer	0.3
Portefeuillehouder	A. Spaans / G. Rots
Informant	Menno ten Heggeler/Syb Tjepkema/Thomas Vierhout
Afdeling	Ruimte en Economie
Telefoon	(038) 498 3067/2133
Email	M.ten.Heggeler@zwolle.nl/S.Tjepkema@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	6.3.1 We zorgen voor een toekomstbestendige verkeersinfrastructuur met prioriteit voor schoon vervoer 6.4.1 We bevorderen dat Zwolle op termijn energieneutraal is
Begroting wijzigen	Ja
Dekking ten laste van	Specifieke uitkering *Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)*

Bijlagen

1. Tijdelijke regeling inzake capaciteit decentrale overheden voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Download van www.rvo.nl

De raad wordt voorgesteld om kennis te nemen van:

1. Kennis te nemen van de specifieke uitkering CDOKE voor de jaren 2023-2025 van € 7,1 mln. waarvoor de gemeente een beschikking heeft ontvangen.
2. Kennis te nemen van het bestedingsvoorstellen zoals opgenomen in de begroting 2024 voor de jaarschijf 2024 en 2025 ten behoeve van de energietransitie en van duurzame mobiliteit.

Datum 6 oktober 2023

Inleiding
Bij het ondertekenen van het Klimaatakkoord in juni 2019 hadden de VNG en de IPO vraagtekens. Niet zozeer over de inhoud van het akkoord, maar omdat er geen uitzicht was op de benodigde middelen voor gemeenten en provincies. Gaandeweg komen de geldstromen op gang. Vaak rechtstreeks naar inwoners en bedrijven en soms via gemeenten, zoals bijvoorbeeld voor het afdekken van onrendabele toppen op warmtenetten. Dit is nog verder aan het uitkristalliseren.

Het rijk heeft ook middelen beschikbaar gesteld voor de ambtelijke kosten die gemaakt worden ten behoeve van het realiseren van de doelen uit het Klimaatakkoord. In 2020 heeft bureau Andersson Elffers Felix (AEF) in opdracht van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) onderzoek gedaan naar de uitvoeringslasten van decentrale overheden tussen 2022 en 2030 ten gevolge van de afspraken van het Klimaatakkoord. Duidelijk werd dat het werk voor gemeenten fors toeneemt. Het ROB heeft het rijk hierover als volgt geadviseerd:

- voor een fors deel van dit werk past aanvullende financiering vanuit het rijk
- voor een kleiner deel is het trap-op-trap-af systeem via de algemene uitkering meer passend

Dit laatste betreft het verduurzamen van eigen vastgoed en de eigen mobiliteit en het ‘zero emissie’ inkopen van grond-, weg- en waterwerken.

Het rijk heeft dit advies ter harte genomen en in haar regeerakkoord bedragen opgenomen die per jaar stijgen. Deze zijn wel lager dan verwacht. Voor sommige beleidsterreinen is het rijk van mening dat zij eerst een visie moet ontwikkelen alvorens hier ook geld voor beschikbaar te stellen Dit betreft vooral de beleidsvelden landbouw en groen. Het groen- en recreatiebeleid wordt op dit moment geactualiseerd.

Nu is de *Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid* (CDOKE) beschikbaar gekomen. Deze heeft betrekking op 2023, 2024 en 2025. Over de voorgestelde verdeling van de middelen over de jaarschijf 2023 (ca. € 2,2 mln.) heeft de raad reeds een positief besluit genomen op 17 juli 2023 (zie beslisnota voor de raad: *Besteding SPUK-middelen ambtelijke kosten klimaatakkoord- 14 juni 2023)*. Voor 2024 en 2025 gaat het om respectievelijk ca. € 2.25 mln. en € 2.27 mln. In het voorstel voor de verdeling van 2023 is aangegeven dat voor 2024 en 2025 een nieuwe afweging wordt gemaakt binnen de kaders van de beschikking voor de relevante terreinen Mobiliteit en Energietransitie. En dat de verdeling van de middelen voor 2024 en 2025 onderdeel is van de begrotingsbehandeling 2024. Deze informatienota biedt een totaaloverzicht van de voorgestelde inzet van deze middelen en dient als overkoepelende bijlage ten behoeve van de vaststelling van de najaarsstukken (o.a.) betrekking hebbende op de inzet van de CDOKE gelden, te weten:

- 6.4.1 Energietransitie (Lias aanvraagnr. 1.2.32)
- Mobiliteit:
- 6.3.1 CDOKE Mobiliteit (Klimaat- en Energiegelden) (Lias aanvraagnr. 1.2.28)
- 6.3.1 CDOKE Mobiliteit: Zero Emissie (Lias aanvraagnr. 1.2.29).

Voor Zero-emissiezones, beleidsveld mobiliteit, is voor de gemeente Zwolle een bedrag van € 368.762 voor 2023 toegekend. Dit bedrag is onderdeel van de totale € 7,12 mln uitkering. De aanvraag voor de inzet van de gelden Zero-emissiezones liep mee bij de vaststelling van de voorjaarsstukken. Ook voor 2024 en 2025 zal Zwolle daartoe middelen ontvangen. Voor 2024 en 2025 verwachten wij jaarlijks dezelfde bijdrage.. Het voorstel voor de inzet van deze middelen is uitgewerkt in begroting aanvraag:

- 6.3.1 Zero Emissie Zone – CDOKE Mobiliteit (Klimaat- en Energiegelden minister Jetten)

Datum 6 oktober 2023

Kernboodschap

Voor Zwolle zijn voor de jaarschijf 2024 € 2.245.181,- en voor de jaarschijf 2025 € 2.265.365 beschikbaar. De middelen zijn voor de gemeente vrij inzetbaar op die taken vanuit het Klimaatakkoord die AEF heeft beschreven en mogen besteed worden in de twee kalenderjaren volgend op het jaar van uitbetaling.

De middelen zijn bedoeld voor de klimaatopgave die ingevuld wordt door het programma Energietransitie en een deel van het werk van Mobiliteit. Beleidsvelden als circulaire economie (niet genoemd), groen/landbouw (wachten op visie rijk), eigen vastgoed (financiering via gemeentefonds) als ook het omgaan met de effecten van klimaatverandering vallen buiten de regeling. De financiële verantwoording van deze gelden via de SiSa en de inhoudelijke verantwoording aan RVO gebeurt door de financieel adviseur, intern projectleider en interne controlling en is verdisconteerd in de toegerekende formatie/overhead.

Toelichting

In begroting 2024 is een voorstel opgenomen voor de besteding van de middelen. Naast de concreetheid van de bijdrage aan de klimaateffecten/CO2-reductie speelde ook de vraag in welke mate de besteding voorziet in het tegemoetkomen aan eerdere bestuurlijke, maar nog niet gehonoreerde ambities of knelpunten en de uitvoerbaarheid. Hieronder wordt kort beschreven waar de gelden aan besteed worden. Voor de inhoudelijke toelichting verwijzen we naar de betreffende voorstel onder de beide doelen. Door het tijdig besluiten over de besteding van deze middelen zijn ze ook beschikbaar vanaf 1 januari 2024 en is er voldoende tijd voor uitvoering en besteding van de middelen.

Maatregelen Energietransitie

In de transitievisie warmte is voor de gebouwde omgeving van Zwolle vastgelegd welke alternatieve warmteoplossingen er zijn voor aardgas. Om de Transitievisie Warmte om te zetten- van een visie naar de uitvoering van de alternatieve warmteoplossingen wordt het uitvoeringsprogramma Zwolle Aardgasvrij opgesteld en uitgevoerd. Het programma zal bestaan uit het doorontwikkelen van beleidsdocumenten zoals de herijking van de TVW in een warmtetransitiekaart, het creëren van instrumentarium zoals een warmtebedrijf en de doorwerking in de uitvoering van wijkuitvoeringsplan in bijvoorbeeld de wijken Holtenbroek, Aa-landen, Dieze, Assendorp en Berkum. Voor het uitvoeren van dit programma worden deze middelen ingezet

Verder worden de gelden ingezet voor het uitvoeren van het Zwols isolatieprogramma. Het programma stimuleert de verduurzaming van lage labelwoningen in samenwerking met buurt- en wijkinitiatieven. De aanpak van energiebesparende maatregelen bij complexen met een Vereniging van Eigenaren, het verder uitbreiden en intensiveren van het Energieloket als gratis en onafhankelijk informatiepunt voor inwoners en uithangbord van de Zwolse energietransitie en het ondersteunen van initiatieven bij het werven, opleiden en coördineren van energiecoaches.

Voor het realiseren van duurzame werklocaties stimuleren we bedrijven en maatschappelijke organisaties om energie te besparen of zon op dak te realiseren. Aangezien netcongestie grote invloed heeft op de mogelijkheden om stroom terug te leveren aan het elektriciteitsnet zetten we ook in op het aanjagen van de ontwikkeling van Smart Energy Hubs. Ook gaan we meer handhaven op de labeling van kantoren (label C).

Datum 6 oktober 2023

Maatregelen Mobiliteit
Als gemeente hebben we veel taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid, en hieraan wordt vanuit mobiliteit volop aan bijgedragen. Dit doen we door in te zetten op mobiliteitshubs, laadinfra, Zero Emissie Stadslogistiek en deelmobiliteit. Per onderdeel gaat het dan onder andere om:
Mobiliteitshubs:

- Opstellen adaptieve ontwikkelstrategie mobihubs
- Ontwikkelen en realiseren van microhubs voor deelscooters en -fietsen
- Onderzoek en ontwikkeling van hubs

Laadinfra:

- Opstellen van een visie op gebied van laadinfra
- Monitoren van vraag en aanbod
- Plaatsen van nieuwe laadinfra

ZE-stadslogistiek:

- Implementatie van een Zero Emissie zone in de Binnenstad in 2025
- Monitoren van de resultaten

Deelmobiliteit:

- Opstellen van het Actieplan deelmobiliteit
- Stimuleren van deelmobiliteit
- Vergunningverlening
- Monitoring van de resultaten

Met de regeling CDOKE kunnen we hiervoor kosten voor capaciteit dekken en/of externe deskundigen/advies inhuren.
Met de (personele) inzet op deze onderdelen zetten we forse stappen in onze plannen, beleid en activiteiten vanuit mobiliteit om zo volop bij te dragen aan de doelstellingen om in 2050 klimaatneutraal te zijn en in 2030 55% minder CO2 uit te stoten. Maximaal 10% van de bijdrage gebruiken we voor overige kosten die te maken hebben met de uitvoering van het maatregelen. Denk hierbij aan fysieke laadinfra op straat en kleinschalige investeringen op het gebied van hubs.

Financiën
Zie hierboven

Communicatie
n.v.t.

Vervolg
na besluitvorming volgt de uitvoering

Openbaarheid
Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Zwolle

Datum 6 oktober 2023

Voorzitter, Peter Snijders

Secretaris, Dick Emmer